

Can Galzeran

Dosrius

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Veïnat de Pedró, 6 - Zona de Canyamars
Emplaçament: Al nord-est del casc antic de Canyamars, pel camí de la Creueta
Alçada: 237m

Coordenades:

Latitud: 41.60243
Longitud: 2.44867
UTM Est (X): 454057
UTM Nord (Y): 4605783

Classificació

Número de fitxa: 08075-101
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Modern Popular
Segle: XVII
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Accés: Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat: Privada
Titular: Ref. Cad.: 08074A03000060

Fitxes associades:

[Casa Flo](#)

[Can Cames](#)

[Casa Recoder](#)

[Casa Raventós](#)

[El Molinot](#)

Autoria de la fitxa: Adriana Geladó Prat
Data de registre de la fitxa: dl., 11/12/2017 - 01:00

Descripció

Masia aïllada de grans dimensions, formada per diversos cossos adossats que li proporcionen una planta rectangular. El volum principal està situat a l'extrem de ponent de la construcció. És rectangular, presenta una coberta de teula àrab de quatre vessants i està distribuït en planta baixa i dos pisos. La façana principal, orientada a ponent, presenta un portal d'arc de mig punt adovellat amb els brancals bastits amb carreus de pedra. La resta d'obertures es corresponen amb finestres rectangulars emmarcades amb carreus, les llindes planes i els ampits motllurats. Damunt del portal hi ha un balcó simple amb la llosana bastida amb ceràmica vidrada acolorida. Destaca un gran rellotge de sol a l'alçada del primer pis i es conserva part d'una decoració esgrafiada amb motius geomètrics, més antiga que el revestiment actual que cobreix el parament. Aquest volum està rematat amb una tortugada i doble ràfec de teula àrab i dents de serra. Adossat a la banda de migdia hi ha un cos rectangular, amb teulada d'un sol vessant i organitzat en soterrani i dos nivells, que presenta una galeria d'arcs de mig punt al pis, delimitada amb balaustrada d'obra. Adossats a la part de llevant del volum principal hi ha una sèrie de cossos rectangulars, amb cobertes d'un i dos vessants o planes, i distribuïts en dos o tres nivells. D'aquests volums destaca una galeria amb teulada de tres vessants i dos arcs rebaixats a la façana de migdia, un cos adossat més modern que es comunica amb un altre edifici aïllat mitjançant un passadís elevat i sostingut per una arc de mig punt (a la façana de tramuntana) i tres terrasses delimitades amb balaustrades ceràmiques a la façana de llevant. Totes aquestes construccions tenen els paraments arrebossats i pintats.

Observacions:

Davant de la façana principal destaca un paviment de llambordes, un abeurador, dos destacables xiprers i un safareig. A escassa distància a ponent de la façana principal, i al nivell de la planta pis, destaca una gran era bastida amb cairons ceràmics i un volum rectangular amb dos grans obertures d'arc de mig punt. També destaquen les finestres de la planta baixa, que estan protegides amb unes reixes corbades de barrots verticals, que eren usades als segles XVII i XVIII. Altres denominacions relacionades amb l'edifici: can Prats.

Història

La primera referència documental relacionada amb la masia apareix en el fogatge de l'any 1515, on es menciona en Joan Galceran. Poc després, torna a aparèixer en un document de l'any 1518. En aquest text hi consta en "Joan Galceran", com a obrer de la parròquia de Canyamars, respecte a l'encàrrec d'una creu d'argent a l'argenter Miquel Bleda. El cognom torna a aparèixer en uns pergamins datats els anys 1568 i 1569. En aquests documents hi consta en "Joanis Galçeran, agrícola parroquià" com a representant de la Universitat de les parròquies de Sant Iscle i Santa Victòria de Dosrius i Sant Esteve de Canyamars. Pel que fa a les referències documentals directes de la masia, en un capbreu de les rendes de Dosrius i Canyamars datat l'any 1570, hi consta "Juan Galceran, manso Galceran". Posteriorment, en una relació titulada "Noms dels masos en què es componen la parròquia de Dosrius y Canyamas quan totes estan baix domini directe de la casa de Marquès de Castelladosrius", hi consta el "Mas Galceran amb ses terres". Del segle XVII hi ha constància del nom "Galceran" (any 1632) en una relació de les cases que existien a Dosrius consultada a finals del segle XIX pel rector Gaietà Viaplana. En el llistat corresponent a l'any 1897, que es troba dins del mateix document, hi apareix com "Galcerán". Dins dels segles XVIII i XIX, en les llibretes per cobrar "Lo Reial Catastro de Dosrius y Cañamas" de l'any 1786, i en les posteriors fins l'any 1792, hi consta el nom "Galseran". Posteriorment, la masia apareix grafiada en un plànol cadastral dels termes de Dosrius i Canyamars elaborat l'any 1853. Segons fonts familiars, aquesta propietat va ser adquirida a finals del segle XVIII o principis del XIX, aproximadament, per Lletjós Prats, que la va comprar havent sortit a subhasta

pública, sense veure-la. La masia sempre va tenir masovers i moltes vinyes, terres i boscos. De fet, la propietat era immensa. Tenien en propietat les masoveries de can Sarandico, can Cames i can Sabé, així com la gestió del pou de glaç de Canyamars, del molí del Molinot i d'un trull. Fins aproximadament l'any 1950, el mas fou autosuficient. Pel que fa a les reformes, sabem que a mitjans del segle XVIII es va construir la galeria lateral amb arcs de mig punt de la banda de llevant, es va reformar la façana i es va decorar amb els esgrafiats (el rellotge de sol està datat l'any 1740) i es va fer el balcó que hi ha damunt del portal d'accés. La masia fou ampliada novament a mitjans del segle XIX. Posteriorment, entre els anys 1935 i 1936, es va fer el passadís elevat. La masia és la seu de l'assemblea anual de la Germandat de Sant Josep de Canyamars, des de fa pràcticament 140 anys.

Bibliografia

ALBERT, Esteve (1989). La guerra civil a Canyamars (1936-1950)...i els senyors de Barcelona. Argenton: L'Aixernador, p. 12-13, 29-30, 69-71. ALSINA I BOIX, Neus; JUBANY I PINÓS, M. Àngels (1995). Una ullada al passat: història gràfica de Dosrius, Canyamars i el Far (1900-1975). [Dosrius]: Ajuntament de Dosrius, p. 34, 97, 213, 227, 231, 260. ALSINA, N.; CALONGE, R.; CUSPINERA, L.; JUBANY, M.A.; LACUESTA, R. (2005). Inventari del patrimoni històric, arquitectònic i ambiental de Dosrius. [Barcelona: Diputació de Barcelona, Ajuntament de Dosrius], Núm. Ref.: LRR.32/112. RAMIS NIETO, Josep. "Cases a Dosrius (1632-1897)". A Dosrius. Una visita al passat. 1 de novembre de 2017. Bloc. Accés el 27 de setembre de 2017. RIERA, J.M.; JUBANY, M.A.; ALSINA, N. (2009). Itineraris pel municipi de Dosrius: un tomb pel nucli antic de Dosrius, un passeig per Canyamars, una volta pel Far, l'aigua, el nostre signe d'identitat. Dosrius: Ajuntament de Dosrius, p. 8. SUBIÑÀ I COLL, Enric (2017). "Dosrius i Canyamars a l'edat mitjana. Una terra de pagesos". Duos Rios, núm. 3, p. 27.

